

Zveza NVO na področju drog in zasvojenosti

Prečna ulica 6
1000 Ljubljana

ZADEVA: Priprava protokola hitrega zaznavanja in učinkovitega ukrepanja ob pojavu potentnih sintetičnih opioidov v Sloveniji

Ob vse hujši epidemiji opioidov in visokem številu smrtnih predoziranja s sintetičnimi opioidi, ki jih že leta spremljamo v ZDA in Kanadi, so vse pogostejša opozorila, da so potentni sintetični opioidi grožnja, ki preti tudi Evropi.

Ekstremno zdravstveno tveganje zaradi fentanila in njegovih analogov, ter opioidov iz skupine nitazenov, je posledica izjemne potentnosti omenjenih snovi, ki dosegajo tudi 1000x močnejše učinke od heroína. V kolikor uporabnik ne ve, da ima vzorec, ki vsebuje potentni sintetični opioid, obstaja zelo velika verjetnost smrtnega predoziranja. V kolikor se omenjene substance začnejo pojavljati tudi v drugih psihoaktivnih snoveh, kot je npr. kokain (trenutna situacija v Ameriki), lahko število smrti eksponentno naraste.

V Evropi smo že bili priča nekaterim posamičnim izbruhom smrtnih predoziranja, kot je bil novembra 2023 na Irskem, kjer so v 36 urah zabeležili 40 smrti in vse bolj pogoste posamične primere smrtnih predoziranja zaradi sintetičnih opioidov v Evropski uniji. Nekaj primerov snovi iz skupine nitazenov je bilo že testiranih tudi v okviru anonimne storitve testiranja drog, a je do sedaj šlo za primere, kjer je bil rezultat skladen z nakupom.

Glede na poročila EMCDDA in UNDOC, da je produkcija opija za pridelavo heroína v Afganistanu upadla za več kot 90%, bo morebitno pomanjkanje heroína na trgu ob enakem povpraševanju na stežaj odprlo vrata za pojav heroínu sorodnih snovi, kot so omenjeni sintetični opioidi.

Zato **pozivamo Komisijo za Droge in Ministrstvo za zdravje, da v najkrajšem možnem času začne pripravljati protokol hitrega zaznavanja in učinkovitega ukrepanja ob pojavu potentnih sintetičnih opioidov v Sloveniji.** To naj zajema pregled in evalviranje trenutnih vzvodov za njihovo hitro odkrivanje in odpravo zaznanih pomanjkljivosti, da bo sistem dobro pripravljen in prilagojen omenjenim snovem. Poleg tega **naj se pripravijo ustrezni in učinkoviti ukrepi za zmanjšanje smrtnosti, kot so npr. okrepljeno anonimno testiranje drog, hitra in široka dostopnost antidota nalokson, implementacija varnih sob, ter učinkovito in ciljno opozarjanje najbolj ranljivih skupin in tudi splošne javnosti.**

Ljubljana, 4.6.2024

Andrej Miklavčič, predsednik Zveze